19.2.2025

Eduskunnan maa-ja metsätalousvaliokunta

mmv@eduskunta.fi

U 1/2025 vp

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle Euroopan Parlamentin ja neuvoston asetukseksi hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa annetun direktiivin täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten yhteistyöstä

SLC haluaa lausua seuraavaa liittyen valtioneuvoston kirjelmään:

Ehdotuksen sisältö

Asia koskee yhteistyötä viranomaisten välillä kun halutaan kitkeä pois elintarvikeketjun yritysten välisissä suhteissa esiintyviä epäreiluja kauppatapoja myös rajat ylittävässä kaupassa. Kommission suuntaviivat 2024-2029 sitoutuvat vahvistamaan viljelijöiden asemaa ja suojelemaan heitä paremmin epäreiluja kauppatapoja vastaan.

Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä niiden valvontaviranomaisten välillä jotka vastaavat siitä että hyvän kauppatavan vastaiset käytännöt saadaan kitkettyä pois ja että nämä viranomaiset voivat tehokkaasti kerätä tietoa, havaita rikkomuksia ja määrätä sakkoja ja rangaistuksia myös silloin kun ostaja sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa. Asetus mahdollistaa myös kansallisesesti tiukempien kieltojen soveltamisen.

SLC:n kanta

SLC kannattaa ehdotusta mutta toteaa että koska taloudelliset resurssit tähän kansainväliseen toimintaan ovat tällä hetkellä puutteelliset fokus pitää olla määrätietoisesti kotimaassa esiintyvien epäreilujen kauppatapojen kitkemisessä. SLC näkee että keskeisessä roolissa Suomessa on varmistaa elintarvikemarkkinavaltuutetun toimiston toimintaedellytysten ja toimiston saumaton yhteistyö muiden kotimaisten viranomaisten kanssa. Uusi elintarvikemarkkinalaki joka tuli voimaan 1.1. 2025 vahvistaa elintarvikemarkkinavaltuutetun tiedonsaantioikeuksia. Olisi kuitenkin toivottavaa että kansainväliset viranomaisprosessit ja yhteistyö kehittyisivät niin että EU:in elintarvikemarkkinavaltuuttujen toimistojen verkosto voisi kehittyä ja toimia tässä tehokkaalla tavalla, vaihtamalla kokemuksia ja tietoja epäreilujen kauppatapojen kitkemiseksi.

Rikard Korkman
asiamies, Svenska lantbruksproducenterns centralförbund SLC r.f.